

18- CEZAEVİ İŞİTME

Dr. Öğr. Üyesi Selman SARICA

İŞİTME

İletişimin Amacı :Bireyin, diğer bireyler ile etkin bir iletişime girebilmesini sağlamak ve bireyi topluma aktif katılımında bulunan bireyler haline getirmektir. İletişimin sözel olduğu kadar sözel olmayan yönün de olması, iletişimi sözel (verbal) ve sözsüz(nonverbal) olmak üzere ikiye ayırır. Sözel iletişim; bir çok insanın birbirleri arasında iletişim için tercih ettiği ve insana özel bir yetenek olup dil ve konuşmayı kapsar. Konuşmanın öğrenilmesi ise bireyin aynı dili konuşan bireyler ile iletişim kurmasını gerektirir. Dil gelişiminin sağlanabilmesinin en temel şartlarının başında işitme gelir. İşitmede sorun olması durumunda, konuşmanın kazanılmasında engeller ortaya çıkar. İşitme kaybıyla birlikte, konuşma ve dil problemlerinin yanında akıcılık problemleri, ses veya rezonans problemleri de olabilir. İşitmeye sahip olunması konuşma ve dil gelişiminin yanı sıra sosyal, duygusal ve zihinsel gelişim açısından da önemlidir. Bireyin sosyalleşme süreci doğumla başlar. Ailenin, çevre ve toplum konusunda verdiği bilgiler ile sürer ve bu süreç içerisinde kültürü öğrenerek, toplumun bir üyesi haline gelir. Birey kendini ve çevresini gözlemleyerek farklı zaman, yer ve durumlarda nasıl davranması gerektiğini , yaşam becerilerini de sosyalleşmeyle öğrenir. Sosyal beceri; belirli bir sosyal durumda yapılan davranıştır. Sosyal yeterlilik kavramı; bireyin belli bir durumdaki performansının niteliği konusunda ki sosyal yargıdır. Sosyal beceri ve yeterlilik genellikle eş anlamlı olarak kullanılır. Sosyal yeterliliği olan bireyin ,sosyal becerilere de sahip olduğu kabul edilir. Fakat, bazen bireylerin sahip oldukları bu becerilerin nerede ve nasıl kullanacaklarını yeterince öğrenememiş olmaları sosyal beceri yetersizliklerini doğurmaktadır. Sosyal beceri gelişimini etkileyen en önemli etkenlerden biri de engelli olup olmamalarıdır. İşitme engelli bireylerin, işitme kaybı ve sözel iletişim becerilerindeki yetersizliklerinden dolayı sosyal becerilerinin gelişmesi açısından dezavantajlı grubu oluşturdukları kabul edilmektedir. İşitme engelliler işiten arkadaşlarına göre çok daha fazla akademik davranışsal ve duygusal problemlere sahiptir. İşitme engellilerin davranışsal problemlerinin temelinde, sosyal gelişimlerini etkileyen becerilere sahip olmamaları veya bu becerilerin az gelişmesi yer alabilir. İşitme kaybıyla bireyler kaybın derecesine göre, çevresel durumlara özgü uygun sosyal davranışların öğrenilmesi ve ifade edilmesinde güçlükler yaşarlar. Sözel iletişim,

KAYNAKLAR

1. ASHA Prevalence of Communication disorders, Unpublished report, Rockville, Md: American Speech – Language – Hearing Association 1981 ASHA Taskforce on Speech Pathology and Audiology Service needs in Prisons, Washington DC, 1983
2. Antia, S., Kreimeyer, & K.H., Eldredge, N. Promoting social interaction between young children with hearing impairments and their peers. *Exceptional Children*, 1993; 60(30), 262-275.
3. Belenchia TA and Crowe TA. Prevalence of speech and hearing disorders in a state penitentiary population. *J Commun Dis* 1983;16:279–285
4. Bountress N, Richards J. Speech, Language and Hearing Disorders in an Adult Penal Institution. *J Speech Hear Disord* 1979;44:293-300.
5. Brooks PJ, Kempe V. Language development. New York: John Wiley&Sons;2012;1-18
6. Butler T, Spencer J, Cui J, et al. Seroprevalence of markers for hepatitis B, C and G in male and female prisoners – New South Wales, 1996. *Aust N Z J Public Health* 1999;23:377-84.
7. Clayton D (1985) Jan Snavely finds one third of juvenile offenders have learning language and hearing problems. *Medics J*
8. Çelik O, Şerbetçiöğlü MB. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş Boyun Cerrahisi. Otoloji ve Nöro-Otolojide Öykü, Muayene ve Değerlendirme, 1. Baskı, In: İzmir, Asya Tıp Kitabevi, 2002: 23–24.
9. Çelik O. Otoloji-Nörootoloji. Manisa, Türkiye: Elit Ofset; 2013
10. Çolpan B İtirme kayıpları etyolojisi. E. Belgin ve S. Şahlı. *Temel odyoloji*, 2015, 257-85.
11. Gill GV, Bell DR. Persisting nutritional neuropathy amongst former war prisoners. *J Neurol Neurosurg Psy* 1982;45(10):861–865
12. Gürboğa C, Kargin T. İtirme engelli yetişkinlerin farklı ortamlarda kullandıkları iletişim yöntemlerinin becerilerinin incelenmesi. Ankara üniversitesi, Journal of faculty of educational Sciences 2003;36(1-2):51-64
13. Grossman TW, Kerr HD, Byrd JC. Hearing loss in former prisoners of war of the Japanese. *J Amer Geriatr Soc* 1996;44(9):1089–1092
14. Holmes AE, Kaplan HS, Nichols SW, Griffiths SK, Weber FT, Isart FA et al. Screening for hearing loss in juvenile detention centers. *J Amer Acad Audiol*. 1996; 7(5):332–338
15. Jacobson CA, Jacobson JT, Crowe TA. Hearing loss in prison inmates. *Ear Hearing* 1989;10(3):178–183
16. Lount SA, Purdy SC, Hand L. Hearing, Auditory processing and language skills of male youth offenders and remandees in youth justice residence in New Zealand. *Journal of speech language and hearing Research*. 2017;60:21-135
17. McRandle CC, Goldstein R. Hearing loss in two prison populations. *J Correctional Educ* 1986;37:147-55.
18. Murray N, LePage E, Butler T et al. Hearing health of New South Wales prison inmates. *Australian New Zealand J Public Health* 2004;28(6):537–541
19. Raymond, KL, & Matson, JL. Social skills in the hearing impaired. *Journal of Clinical Child Psychology*, 1989;18(3): 247-258
20. Shriberg LD, Paul R, Black LM, van Santen JP. The hypothesis of apraxia of speech in children with autism spectrum disorder. *Journal of autism and developmental disorders*. 2011;41(4):405-26
21. Şenkal ÖA. Derecesine ve lokalizasyonuna göre itirme kayıpları. E. Belgin ve S. Şahlı. *Temel odyoloji*, 2015: 301-323